Žvalgomųjų tyrinėjimų metu R gyvenvietės dalyje ištirta 1–4 m² dydžio 18 šurfų. Nustatyta, kad senovės gyvenvietė išsidėsčiusi lygesnėje aikštelėje, nežymiai žemėjančioje V ir PV kryptimi.

1999 m. buvo tęsiami tyrinėjimai Kauno marių ardomoje gyvenvietės dalyje. Jų metu ištirtos 3 perkasos, iš viso 131 m². Po supustyto smėlio sluoksniu aptiktas iki 40 cm storio gyvenvietės sluoksnis. Jame rasta brūkšniuotosios, grublėtosios keramikos, keletas lygiu paviršiumi keramikos fragmentų, molio tinko gabalų, titnago nuoskalų, geležinio peiliuko fragmentas. Įžemyje aptiktos dvi nedidelės duobės.

Senovės gyvenvietė, sprendžiant pagal radinius, datuojama III–V a. Siūloma įtraukti ją į archeologijos paminklų registrą, o likusią ardomąją jos dalį ištirti.

Linas KVIZIKEVIČIUS

Exploration of the settlement at the foot of Žiegždriai Hill-fort

In 1998-1999, the Archaeology Department of LIH made archaeological explorations in the settlement at the foot of Žiegždriai Hill-fort in Kaunas district.

In 1998-1999 during the expedition, the total area of 281 m² was explored, and the habitation zone of the settlement of 40 cm was discovered. Flint blades, strike-irons, waste flakes, parts of whetstones and dross were found here. A lot of fragments of brushed and rusticated pottery and some fragments of burnished pottery and clay plaster were also discovered. 483 fragments of pottery in all were collected. Also the fragments of 4 hearths were found. According to the finds, the ancient settlement is dating from the 3-5th centuries.

Arvydas MALONAITIS

DAUGLAUKIO ALKAVIETĖS TYRINĖJIMAI 1998 M.

VPU Baltų proistorės katedra tęsė Dauglaukio alkavietės (Tauragės r.) tyrinėjimus, pradėtus 1991 m. (žr. *ATL 1990 ir 1991 metais*, V., 1992, t. 1, p. 37–39; *ATL 1992 ir 1993 metais*, V., 1994, p. 53–56; *ATL 1994 ir 1995 metais*, V., 1996, p. 45–46; *ATL 1996 ir 1997 metais*, V., 1998, p. 86–88).

Atsižvelgus į turimas pajėgas, 1998 m. tyrinėjimams pasirinkta vieta alkavietės Š pakraštyje, prie pat ariamojo lauko. Tiriamas plotas apėmė

keliuko atkarpą ir kopos, dengiančios alkavietę, pakraštį.

Ištyrus 100 m² plotą, rasti 2 iš anksčiau žinomi kultūriniai A ir B sluoksniai. A sluoksnio pakraščiai aptikti P ploto dalyje, 1,60–1,70 m gylyje. Išskyrus keletą smulkių degėsių, kitokių radinių nerasta. Kultūrinis B sluoksnis P ploto dalyje išryškėjo 1,25–1,75 m gylyje. Jo storis – apie 15 cm. Ploto Š dalyje šio sluoksnio pakraštys 30–40 cm gylyje buvo suardytas. Tyrinėjimo metu rastos 23 smulkios lipdytinės keramikos šukės. Jų paviršius smulkiai grublėtas arba lygus. Lūžyje matyti gana daug mineralinių priemaišų. Kai kurių jų vidinė pusė juodos spalvos. Tarp šukių pasitaikė 2 smulkūs puodų briaunų fragmentai. Iš kitų radinių pažymėtini 6 nedideli geležies šlako gabaliukai, 13,5 cm ilgio geležinis peilis tiesia nugarėle, 3 labai sunykę arklio dantys. Iš atsitiktinių radinių pažymėtina žalvarinė akinės segės kojelė.

Ploto P dalyje, 1,8 m gylyje rasta viena laužavietė. Ji 60×60 cm dydžio, 35 cm storio, pjūvyje gilaus dubenėlio formos. Paviršius plokščias, aplinkinėje žemėje išsiskyrė keletu stambesnių degėsių ir tamsesne spalva. Turinys prisipildęs peleningo smėlio su pavieniais stambesniais degėsiais. Aplink laužavietę smėlis silpnai raustelėjęs. Viršutinės dalies pakraštyje rastas maždaug karvelio kiaušinio dydžio ir formos akmenukas. Beveik per metrą nuo laužavietės rastas geležinis peilis.

Tyrinėjimų metu aptiktos 4 nestorų, 6 cm skersmens kuoliukų vietos. Visos jos išryškėjo iškart po kultūriniu sluoksniu. Visi kuoliukai buvo nusmailinti ir įkalti. Išlikusių smaigalių ilgis - nuo 15 iki 35 cm.

Sezono metu nerasta nė vieno radinio, kuris be papildomų analizių rodytų kultūrinių sluoksnių gyvavimo laiką. Dėl to pasiliekama prie jau anksčiau prieitų išvadų apie tai, kad kultūrinis A sluoksnis datuotinas ne ankstesniu kaip X a. (pagal geležinę pasaginę segę užriestais galais), o kultūrinis B sluoksnis turėtų būti vienalaikis su kapinynu (pagal randamų puodų šukių analogijas kultūriniame sluoksnyje ir kapuose), t. y. datuotinas I–III a.

Arvydas MALONAITIS

Exploration of Dauglaukis Ritual Centre in 1998

The Baltic Prehistoric Department of Vilnius Pedagogical University continued to explore Dauglaukis Ritual Centre (Tauragė district). In the northern part of the ritual centre, the area of 100 m² was explored. 23 potsherds, 6 pieces of iron slag, an iron knife, a fireplace and 4 postholes were found. The habitation zone is dating from the 1st -3rd centuries.

Birutė SALATKIENĖ

LIEPORIŲ 1-OSIOS GYVENVIETĖS TYRINĖJIMAI

Lieporių gyvenvietė įeina į Lieporių archeologinių paminklų kompleksą, esantį Šiaulių miesto P pakraštyje. Jį sudaro V–VIII a. kapinynas ir 2 gyvenvietės – Lieporių 1-oji, esanti į Š nuo kapinyno, ir Lieporių 2-oji, atrasta 1993 m. apie 800 m į PR nuo kapinyno, R kelio į Kelmę pusėje.

Kapinynas tyrinėtas 1987, 1990 ir 1991 m. (ataskaitos LII Nr. 1315, 1733, 1834; I. Vaškevičiūtė: *ATL 1986 ir 1987 metais*, V., 1988, p. 114–116; B. Salatkienė: *ATL 1990 ir 1991 metais*, V., 1992, p. 117–122; Salatkienė B. Žemaičių karių kapai Lieporių V–VIII a. po Kr. kapinyne, *Mūsų kraštas*, 1993, Nr. 2 (3), p. 21–29).

Lieporių 1-oji gyvenvietė buvo tyrinėta 1992–1996 m. (žr. ataskaitos *LII* Nr. 2034, 2228, 2421, 2528, 2726; *ATL 1992 ir 1993 metais*, V., 1994, p. 64–73; *ATL 1994 ir 1995 metais*, V., 1996, p. 47–52; Salatkienė B. The complex of archaeological monuments in Lieporiai 5th–8th c. AD, *Vejle*, 1993, p. 103–105; Salatkienė B. Ar išsaugos Šiauliai savo archeologinius paminklus?, *Mokslas ir gyvenimas*, 1994, Nr. 4, p. 32–33; Salatkienė B. Lieporių archeologinių paminklų kompleksas, *Šiaulių metraštis 1994–1995 metai*, Šiauliai, 1996, p. 161–169; Salatkienė B. Geležies lydymo verslas Lieporių I gyvenvietėje, *Kultūros paveldas, 1997: Respublikinio seminaro medžiaga*, V., 1997, p. 30–39).

1994 m., naudojantis 1992 ir 1993 m. bandomųjų perkasų duomenimis bei aerofotonuotrauka, buvo nustatytas Lieporių 1-osios gyvenvietės ir kapinyno plotas. Jie įtraukti į Kultūros paminklų registrą ir pažymėti numeriu AR 1727. Lieporių 2-oji gyvenvietė, aptikta iš lėktuvo 1993 05 05, buvo įtraukta į laikinąją apskaitą Kultūros paveldo inspekcijos 1993 12 17 nutarimu Nr. 1–8–344.

Lieporių komplekso tyrinėjimus nuo 1990 m. finansuoja Šiaulių miesto valdyba, o nuo 1996 m. prie finansavimo prisidėjo ir Lieporių bendrovė.

1987 ir 1991 m. Lieporių kapinyną tyrinėjo I.Vaškevičiūtė, o 1990–1997 m. kapinyną ir gyvenvietę tyrė ŠAM archeologijos skyrius, vadovaujamas B. Salatkienės.